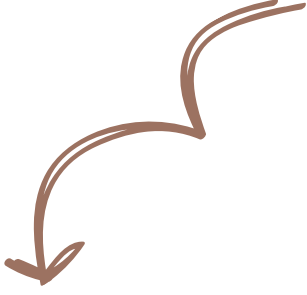

Akran Zorbalığı

Veli Bülteni

Akran Zorbalığı Nedir?

Akran zorbalığı, okullarda bir ya da birkaç çocuğun bir başka çocuğa karşı yaptığı saldırgan davranışlar olarak tanımlanmaktadır.

Bir davranışın akran zorbalığı olarak tanımlanması için üç temel özellik gerekmektedir:

- 1- Davranışın zarar verme niyetiyle kasıtlı olarak yapılması
- 2- Davranışın tekrarlanması ve sürekli olması
- 3- Çocuklar arasında güç dengesizliğinin olması (fiziksel, zihinsel, sosyal ve yaş gibi)

İlkokul düzeyinde yaklaşık olarak her 3 çocuktan 1'inin akran zorbalığına maruz kaldığı bulunmuştur.

Akran Zorbalığının Türleri

Fiziksel zorbalık

Vurmak • İtmek • Tükürmek • Tekme atmak • Çelme takmak • Saçını çekmek • Isırmak • Eşyalarına zarar vermek • Sandalyesini altından çekmek veya sandalyesine boya sürmek • Defterlerini yırtmak/karalamak • Tuvaletin kapısını açmak • Sınıfa/tuvalete kilitlemek

Sözel zorbalık

İsim/lakap takmak (örn. dörtgöz) • Küfürlü konuşmak • Bağırarak • Azarlamak • Alay etmek, dalga geçmek • Küçük düşürücü sözler söylemek • Laf ile sataşmak

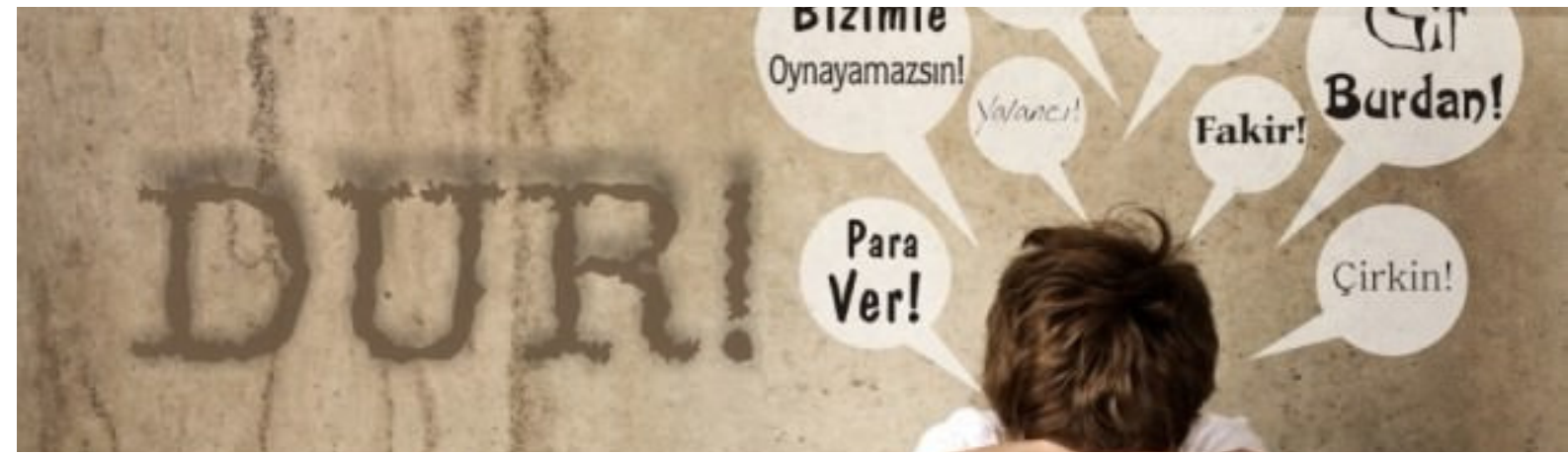
İlişkisel/sosyal zorbalık

Hakkında dedikodu yapmak, iftira atmak • Arkadaş grubundan dışlamak, soyutlamak • Yanına oturmasını istememek • Toplum içinde utandırmak veya küçük düşürmek • Jest ve mimikler ile istenmediğini hissettirmek • Oyuna almamak, oyundan dışlamak • Okul dışı aktivitelere dahil etmemek • Sırlarını ortaya çıkarmak • Görmezden gelmek • Küsmek • Kiskandırmak • Taklit etmek • Kıs kıs gülmek • Tehdit etmek

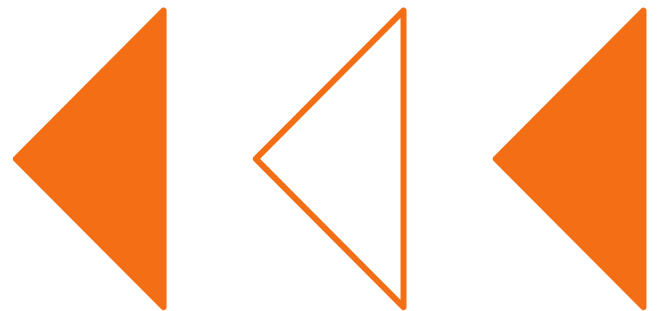
Sanal zorbalık

Rahatsız edici mesajlar göndermek • Sosyal medya siteleri aracılığıyla rahatsız etmek • Kişiden habersiz sosyal medya hesabı açmak • Fotoğraflarını izinsiz kullanmak • Kişiyi kötüleyen/küçük düşüren paylaşımlarda bulunmak • Sosyal medya hesaplarından dışlamak • Özel fotoğraf ve görüşmelerini diğer kişiler ile paylaşmak

İlkokul döneminde çocukların fiziksel ve sözel zorbalık davranışlarını daha sık kullandıkları görülmektedir.

Bununla birlikte, arkadaşlığı bitirmekle tehdit etme, oyun gruplarından dışlama, hakkında kötü söylentiler yayma gibi davranışlar da görülmektedir.

Zorbalık Yapan Çocukların

BİREYSEL ÖZELLİKLERİ	AİLESEL ÖZELLİKLERİ
<p>Başkaları üzerinde egemenlik kurmayı sevme</p> <p>Diğerlerinin duygularına karşı duyarsız olma</p> <p>Sosyal ve duygusal becerilerde zayıflık</p> <p>Düşünmeden, tepkisel ve aceleci davranma</p> <p>Öfke kontrolü problemi yaşama</p> <p>Yetişkinlere karşı itaatsiz davranışlarda bulunma</p> <p>Okul dışındaki ortamlarda da saldırganca davranma</p>	<p>Anne-baba arasında çatışma</p> <p>Aile içi şiddet, fiziksel ve/veya duygusal istismar</p> <p>Anne-babanın ilgi, sevgi, yakınlık göstermemesi</p> <p>Çocuğa fiziksel ceza verilmesi</p> <p>Çocuğun saldırgan davranışlarla istediğini elde edebilmesi</p> <p>Aile içi iletişimin zayıf/kopuk olması</p> <p>Aile içinde olumsuz rol modellerinin olması (örn. küfürlü konuşan veya şiddet uygulayan annebabalar/kardeşler)</p>

Zorbalığa Maruz Kalan Çocukların

BİREYSEL ÖZELLİKLERİ	AİLESEL ÖZELLİKLERİ
<p>Çekingen, içe kapanık, itaatkar olma</p> <p>Düşük özgüven</p> <p>Sosyal ortamlarda endişeli, kaygılı, güvensiz davranışlar sergileme</p> <p>Farklı fiziksel özelliklere sahip olma (örn. aşırı kısa/uzun boy, aşırı zayıf/kilolu, kekemelik, gözlük – diş teli kullanma)</p> <p>Fiziksel veya zihinsel engel/farklılığa sahip olma</p> <p>Göçmen olma/etnik azınlık grubuna dahil olma</p>	<p>Aşırı koruyucu ve kollayıcı anne babalar</p> <p>Aile içi iletişimin zayıf/kopuk olması</p> <p>Çocuğun aile ortamında saldırgan davranışlara maruz kalması</p>

Akran Zorbalığı Nasıl Anlarım ve Ne Yapabilirim?

Çocuklar zorbalık yaptıklarını veya zorbalığa maruz kaldıklarını yetişkinlere doğrudan anlatmayabilirler.

Bununla birlikte, çocukları yakından gözlemlediğimizde, bazı işaretler akran zorbalığı durumları hakkında bizlere bilgi verebilir.

Bu işaretler, zorbalık dışındaki nedenlerden de kaynaklanıyor olabilir ancak mutlaka önemsenmeli ve takip edilmelidir.

Çocuğunuzun Akran Zorbalığı Yaptığını Nasıl Anlarsınız?

Farklı ortamlarda saldırgan davranışlar gösterme (örn. ev, mahalle) •
Düşünmeden, ani davranma • Çabuk öfkelenme

Farklılıklara karşı önyargılı veya tahammülsüz olma • Kendi suçunu kabul etmeme, genelde hep karşı tarafı suçlama • Kuralları dinleme ve uymada zorluk yaşama

Öğretmen ve ebeveynlerine sıklıkla karşı gelme • Akranlarına hükmetmeye, boyun eğdirmeye çalışma

ÇOCUĞUNUZ ZORBALIK YAPIYORSA NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Çocuğunuzla zorbalık hakkında konuşun.

Zorbalık davranışlarına onay vermediğinizi belirtin.

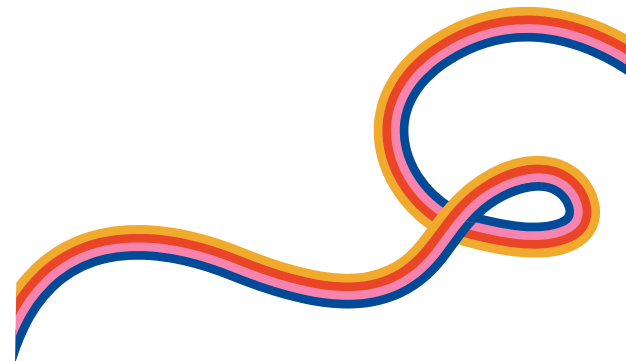
Çocuğunuza yardımcı olun.

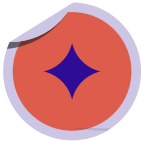
Çocuğunuzu sosyal ve duygusal beceriler (paylaşma, yardım etme, duyguların ifade edilmesi) konusunda destekleyin.

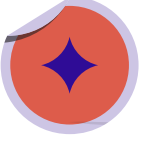
Okulu bilgilendirin.

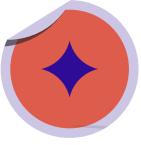
Çocuğunuz Zorbaliğā Maruz Kalıyorsa Neler Yapabilirsiniz?

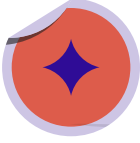
Çocuğunuzla konuşun ve onu destekleyin.

Zorbalıkla baş edebilmesi için ona yardımcı olun.

Çocuğunuzu sosyal ve duygusal beceriler konusunda destekleyin.

Okulu bilgilendirin.

AKRAN ZORBALIĞINA DUR DE!